

INNSPILL TIL SCENEKUNSTSTRATEGI

22.mars 2019, Oslo

Bakgrunn

CODA Oslo International Dance Festival er Nordens største samtidsdansfestival og skjer i samarbeid med alle scenene for dans i Oslo og omegn, så vel som på nye og uventede arenaer. CODA skal styrke dans som kunstart i Norge gjennom et festivalprogram av høy kunstnerisk kvalitet som presenterer et mangfold av dansekunstnere.

CODA er en formidlingsarena for norske og internasjonale forestillinger, og har presentert mange norske premierer siden festivalen startet i 2002. Festivalens formidling av dans gjennom workshops og seminar, samt spesifikke prosjekt for unge og seniorer, betyr at CODA har bidratt med et mangfold av veier inn til å forstå og ta del i dans for et bredt publikum.

- **Hva bidrar til å fremme produksjon og formidling i scenekunstheltet?**

CODA festivalen mener at et mer strategisk samarbeid mellom institusjonens kvalitetsapparat og det frie feltet vil fremme produksjonsmulighetene. Her er det ressurser som kan deles på, for eksempel lokaler, som kan bidra til tid i studio for uavhengige koreografer, samt ekspertise på søknadsskriving som kan bidra til mer effektiv bruk av kunstnernes tid.

Som festival er vi en arrangør som kan bidra med formidling. Vi tror at investering i og støtte av kunstnerskap med et langsiktig perspektiv er positivt og produktivt. For eksempel har vi satt i gang to mentor prosjekter som går over flere år, der unge koreografer får tilgang til studio, mentor og et nettverk av kontakter.

Et annet langsiktig perspektiv som vil fremme produksjon er investering i scenekunst som en aktiv del av alle barn og unges aktivitet og referanseramme.

- **Har du eksempler på vellykkede prosjekter eller tiltak som har fremmet nye typer samarbeid og økt visning av scenekunst?**

Vi ser til Frankrike og Centre Choreographique som eksempel. Her får koreografer åremål på å være i kunstnerisk residens eller kunstneriske ledere for dansesentre rundt om i hele landet. De har lokaler og apparat til å fremme produksjon, og samtidig har de krav til å involvere seg i lokalt miljø, noe som øker relevans, interesse og tilhørighet til kunstformen for de som bor i området. Et norsk tilsvarende eksempel vil være å koble regionale dansesentre rundt om i landet med basisfinansieringen av kompanier. Man tildeles en basisfinansiering hos f.eks regionale kompetansesentre som Dansearena Nord eller DansIT, der får man lokaler, skal produsere en eller to produksjoner i året og bidra sterkt til danseaktiviteter i lokalmiljøet.

For at en produksjon skal vises flere ganger må den må holde en høy kunstnerisk kvalitet. Dårlig kunst treffer ikke og blir ikke programmert igjen. Det viktigste man kan gjøre er å bidra til at kunsten er relevant, får rom til og forventninger på seg til å utvikles til en produksjon av høy relevans, kvalitet og refleksjonsnivå. Da må kunstnere ha tid til å fordype seg i en ide, og utvikle den sammen med et produksjonsapparat.

- **Hvilke strukturelle utfordringer finnes i dag på scenekunstheltet?**

Det gis fortsatt for mange kortsiktige støtteordninger. Støtte til kunstprosjekter heller enn kunstnerskap bør prioriteres, kombinert med styrking av forskningsmidler (Research & Development) fra Kulturrådet. Andre bidragsyttere bør også komme frem.

På grunn av den prosjektbaserte støtten er ikke mulig å leve av å være produsent for fri scenekunst alene. Enda mindre er det mulig å ha en fruktbar karriere der man videreutvikler seg og har mulighet til kompetanseløft.

Dans er i hovedsak en aktivitet der jenter fra sosialt sterke familier går som ungdom. Dans er ikke en del av normal skoles fagplan slik andre kunstformer er til dels. Dette forsterker skjevheten i hvem som får en affinitet med kunstformen. Dermed blir også dansekunstnerne som utvikler seg til profesjonelt nivå en relativt homogen gruppe av befolkningen. På sikt gir dette også et kunstuttrykk som representerer en ganske lik verdensoppfatning, noe som gjør at kunstformen kan bli irrelevant for en økende del av befolkningen.

- **Hvilke tiltak må til for at disse utfordringene kan løses?**

Danseopplevelser av høy kvalitet og aktiv deltakelse må inn i skole, fritid og ikke minst være subsidiert på lik linje som idretten. Dette vil bidra til et større mangfold blant de som ønsker å gå inn i en profesjonell karriere innen dansekunst. En større bredde av stemmer i kunstformen stimulerer dansekunsten og skaper større relevans for individet ved det som skapes.

Det ønskes konkrete tiltak for å øke kunstneres kapasitet og mulighet til å tenke på utvikling av sitt eget kunstnerskap, og ikke bare fra prosjekt til prosjekt. Dette ser vi for eksempel med basisordningen, da en nøyte utviklet infrastruktur kan skape større langsiktighet og kompetanseutvikling i et langt liv.

Styrking av produsentene må prioriteres. Enten bør institusjonene innen dans styrkes med øremerkede midler til produsenthjelp for kompanier, eller så bør det åpnes for at støtteordning som f.eks. basisfinansiering kunne tildeles et produsentbyrå eller en sammenslått produsent enhet som så kan bidra med subsidiert produsentstøtte til kompanier.

- **Hvordan ønsker du at scenekunstheltet skal se ut om 5-10 år?**

Vi ser for oss en større bredde i referansebakgrunn bland de skapende kunstnerne i feltet. Større kreativitet og nytenkning innen feltet, basert på en større forutsigbarhet, styrket støtteapparat rundt hver produksjon og større langsiktighet for hver kunstners kunstnerskap.

Vi ønsker at scenekunst er en like selvfølgelig del av alle barn og unges liv som idretten. Formidlingsaktiviteter burde være en selvfølgelig del av alle kunstneres

virke. Denne aktiviteten må da ha en tett forbindelse med den enkelte kunstners kunstnerskap, for å formidle at kunstnere jobber på kreative, engasjerende og kvalitetspregede måter.

Takk for muligheten til å gi innspill.

Stine Nilsen
Festivaldirektør og kunstnerisk leder
CODA Oslo International Dance Festival